

vens for Erhvervene selvfølgelig generende Bestemmelser — for det kommer man ikke udenom, at de Bestemmelser, som findes i dette Lovforslag, vil være i høj Grad generende for mange af vore Erhverv —, kun bliver virkelige Misbrug af Magtstilling med deraf følgende Udbytning af Forbrugerne. Denne Lov maa efter mit Partis Opfattelse ikke bruges til Gennemførelse af eller Arbejde for nye Samfundsordninger. Det ligger f. Eks. ganske udenfor dens Formaal at virke for, at Østasiatisk Kompagni inddrages under Staten. Jeg nævner her Østasiatisk Kompagni, fordi jeg i „Social-Demokraten“ har læst en Artikel om hele Østasiatisk Kompagnis Saga, og denne Artikel slutter med, at det næste Skridt er, at Østasiatisk Kompagni — som dog, det beder jeg bemærket, tjener sine fleste Penge ved udenlandsk Handel — inddrages under Staten. Jeg vil her paa mit Partis Vegne udtale, at det ligger ganske udenfor denne Lovs Formaal.

Naar Lovforslagets Formaal har beholdt Tilslutning fra alle Sider — fra alle Sider, deri maa vi give den højtærede Minister Ret, idet Afviklingsloven og dermed ogsaa dens § 11 er vedtaget af samtlige Rigsdagens Partier, ikke af nogle enkelte Partier, men af alle de 4 Partier, som udgør Rigsdagen —, saa skyldes det utvivlsomt, at der overalt er Enighed om, at vi lever i abnorme Tider, som kan give Vækst for Truster og Monopoler, og det, man altsaa er enig om, er, at Sammenlutninger eller Virksomheder af den Art ikke hører hjemme i vort Samfund. Men andet og mere hører der heller ikke ind under denne Lov. Der maa ikke skabes Uro eller Utryghed i vort økonomiske Liv.

Naar Spørgsmaalet nu bliver, om Lovforslaget i disse Henseender har ramt det rette, maa jeg sige, at det vilde have været særdeles heldigt, om det tydeligere, end sket er i Lovforslagets § 1, kunde være angivet, hvilke Virksomheder der falder ind under Loven. Der har jo ogsaa været gjort Forsøg herpaa, men det er altsaa ikke lykkedes, og jeg maa indrømme, at heller ikke jeg ser, hvorledes man skal kunne præcisere, hvilke Virksomheder der falder ind under Loven. Det er noget ganske nyt, vi staar overfor, og i alle andre Lande staar man endnu ogsaa paa Forsøgsstadiet. Vi kommer derfor neppe bort fra en i almindelige Udtryk holdt Angivelse af, hvilke Virksomheder der skal omfattes af Lovens Bestemmelser. Den

Angivelse, som Lovforslaget indeholder i § 1, første Afsnit, er imidlertid for saa vidt af mindre væsentlig Betydning, som det er det ved Loven indførte Tilsynsraad — og det var ogsaa det, den højtærede Minister ved sin Forelæggelsestale her meget bestemt fremhævede —, der bliver bestemte for, hvilke Virksomheder der i Praksis kommer ind under Loven. Afgørende for, at Loven ikke kommer til at virke udenfor eller udover sit Formaal, bliver selvfølgelig dette Tilsynsraads Sammensætning. Hvis Tilsynsraadets Sammensætning er betryggende, kan jeg for mit Vedkommende ikke se, at Handel eller Industri eller noget andet Erhverv med Rette kan klage over eller føle sig forurettet ved denne Lov.

Spørgsmaalet bliver saa, om Sammensætningen er den rette. Der har i det andet høje Ting været delte Meninger herom, og jeg tillader mig, da det er det, som skal bringe den Uro, som Lovforslaget har affødt indenfor store Kredse af Erhvervene, til Ophør, at henstille, at det overvejes ogsaa her i Tinget, om Sammensætningen er betryggende til alle Sider, saaledes at Tilsynsraadet baade kan vaage over Samfundets og Forbrugernes Interesser, altsaa være et virkelig effektivt Tilsyn, og paa den anden Side er af en saadan Karakter, at Erhvervene, der skal staa til Regnskab overfor dette Tilsyn, ikke kan undgaa at have Følelsen af, at de staar overfor en retfærdig og upartisk Institution, der ikke vil gaa dem for nær i deres Virksomhed, men kun vil forhindre Misbrug og Udbytning af Forbrugerne.

Efter det forelagte Lovforslag skal Formanden udnævnes af Kongen, og 4 Medlemmer skal vælges af Rigsdagen. Endvidere skal 4 Medlemmer vælges af Indenrigsministeren, og heraf skal 2 være Dommere og 2 Nationaløkonomer eller Polyteknikere, medens de øvrige 7 Medlemmer vel ogsaa udnævnes af Indenrigsministeren, men efter Indstilling af forskellige Organisationer. Jeg kunde tænke mig, at Udnævnelsen af de to Jurister, Nationaløkonomen og Polyteknikeren skete efter uafhængige Institutioners Indstilling, f. Eks. Dommerne efter Indstilling af Højesteret, Nationaløkonomen efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Polyteknikeren efter Indstilling af Polyteknisk Lærestanstalt. Jeg kunde ogsaa tænke mig andre Forandringer i Sammensætningen, men jeg har ikke ønsket at komme ind paa virkelig gennemgribende